

LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SEMANA.

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA.

Números atrassats: 10 céntims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, 20, botiga. BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pesetas 1'50 Cuba y Puerto Rico. 2.—Estranger, 2'50

ALS UNS Y ALS ALTRES

UN GRAPAT DE REFLEXIONS

AS eleccions del diumenje transcorregueren, per lo que respecta á Barcelona y Aforas, tranquilament, pero bastant desanimadas. Lo partit republicá que posanthi 'l coll pódria fer plena, emportantse'n majorias y minorias en bona y honrosa lluyta, aquesta vegada s' ha hagut de contentar ab treure als Srs. Sol y Ortega y Junoy, per la capital y al Sr. Salmerón per las Aforas.

Y encare hi ha qui posa en dupte la bondat de la séva elecció!

A tal grau de perversió del sentit comú hem arribat, gracias á uns quants insensats que pretenen influhir en la opinió pública y no fan res mes que, perturbarla y reduhirla miserablement á la impotencia, que tot lo que fan els que tenen l' abnegació de cumplir ab sos civichs debers, ha de ser fatalment objecte de befa y escarni, sense plányehi ni la calumnia, ni l' insult, ni la diatriba mes asquerosa.

Contra 'ls monárquichs que arruinan á la nació y que sense cap escrúpul s' han constituhit en usufructuaris perpétuos del poder, no desplegan ni la miléssima part de la sanya y de l' activitat que derrotan contra 'ls republicans que s' imponen el sacrifici de anar á las Corts á combatre noblement per la República y per la Patria. En lloch de alentarlos, els insultan; en lloch d' enaltirlos, els escarneixen.

Fins á tal extrém portan la ceguera de las malas pasions, que no 's diria sino que reconeixen en los barateros electorals de la monarquía, 'l dret indiscutible de fer del sufragi universal l' us mes indigne que tingan per convenient. Tant els ho regoneixen aixís que hasta 's dolen que no arramblin ab tot, quan, segons ells podrian ferho molt bé, no deixant que triunfés ni un sol republicá. Y per aixó, basta que un republicá triunfi, perque tot desseguida, sense pararse en barras, li atribueixin complicitat ab los barateros electorals de la monarquía.

Y á la opinió pública liberal y democrática quan per estar fatalment inclinada á la funesta apatia, necessitaria grans estímuls que l' alentessin y portessin resoltament á exercir en la política la deguda influencia, li aplican per tot remey, grans dossis de desconfiansa, dihentli:—Monárquichs y republicans legalistas, tots iguals.... tots encasillats.

Aquesta es l' obra indigna y suicida dels que 's complaughen en destruir las últimas y sólidas vallas, qu' en la *débacle* que se 'ns vé á sobre, podria trobar la invasora reacció, que ja fa molt temps ve preparant las sevas forsas, mentres en lo camp republicá hi ha qui 's complau en destruir las de la llibertat y de la democracia.

La reacció va sumant sempre, mentres la República resta. Y fins se diria que aixís com los monárquichs ab los séus errors fan tot lo imaginable perque la República vinga, hi ha republicans que ab las sevas extra-

vagancias no descansan un moment fent també tot lo imaginable perque no vinga may.

**

Nosaltres, exempts per complert de tota mala passió que s' inspihi en l' odi personal y en l' enveja mesquina, acostumém á mirar desde una esfera elevada, 'l desarrollo de las corrents políticas.

Y avuy podém afirmar, ab probas evidents, que s' enganyan ó menteixen descarament els que pretenen contraposar á la tendencia dels procediments legals, l' éxit dels procediments revolucionaris. Apart de que 'ls dos procediments, lluny d' excluhirse, se completan pel logro de un fi comú, es de tot punt induptable que si poca forsa han tret en las últimas eleccions los republicans partidaris de acudir á las urnas, menos, molt menos encare n' han revelat, els qu' en nom de las solucions revolucionarias han realisat tota mena de esforços per impedir que hi anessin y dificultar lo seu éxit.

Es inútil que digan:—La inmensa majoria dels electors s' han retret; luego la inmensa majoria dels electors está ab nosaltres, está ab la revolució—perque aixó es sofístich.

La inmensa majoria dels que no votan forman la massa neutra cada día mes grossa per desgracia, ab los aumentos continuos que va rebent dels escéptichs, dels desenganyats, dels aburrits y dels apátichs. Y aqueixa massa neutra es en política materia completament inorgánica, mentres no surt resoltament de la seva neutralitat; inmens conjunt de zeros sense cap valor positiu, mentres no 's decideixin á colocalse darrera de una unitat.

Y aqueix cúmulo de forsa no la tenen avuy guanyada ni 'ls republicans partidaris dels procediments legals, ni molt menos encare 'ls republicans partidaris de la revolució. Es una forsa completament perduda. Ab la mateixa apatia desesperadora ab que contempla avuy las inmensas desventuras de la patria que li tocan á la sanch y á la butxaca, contemplará demá qualsevol cambi que dongui per resultat la derogació de totas las llibertats conquistadas després de mitj sigle de lluytas heroicas y sacrificis inmensos.

Si 'ls partidaris del retraiment sistemátich alentan la ilusió de que tots els que no votan están ab ells, bó será que 's desenganyin considerant l' éxit desairat dels *meetings* que per aconsellar l' abstenció electoral van efectuar á Barcelona, á Madrid y altres punts d' Espanya. Actes públichs mes tristos, mes encongits, mes desmayats, mes escassament concorreguts, mes faltats de vital entusiasme no s' han vist may en lo nostre país. Quina llissó mes eloqüent, si 'ls que l' han rebuda tinguessin la deguda sinceritat per reconeixerla y aprofitars'n, segons sembla que va insinuarho 'l Sr. Litrán en lo *meeting* de *Novedats!*....

**

En una paraula. Mil vegadas hem demostrat que units som capassos de anar á tot arreu. La opinió avuy retreta, al veure'ns units se reanima y secunda l' acció activa dels republicans. En cambi, dividits y barallantnos per mesquinas qüestions que tancan un fóndu de miserias y de mala voluntat, cessa tot entusiasme, desapareix tot estimul, y las masses republicanas obli-

gan á uns y altres á tascar lo fré de la impotencia. Pero l' unió ha de tenir per base necessaria una afirmació, may una negació. L' unió en lo retraiment, feta dos ó tres anys enrera, en lloch de un resultat positiu, va ocasionarnos un verdader retrocés en lo camí de nostras aspiracions. La unió sincera en l' us de tots los procediments utilisables, sería fecunda perque recauria en una afirmació comú.

Ho hem dit varias vegadas y no 'ns cansarém de repetirho: creure que un poble faltat d' energia y de virilitat fins al extrém de no imposar als taruguitas electorals lo respecte al dret que las lleys de la nació li reconeixen, ha de ser apte per realisar una revolució radical que cambihi 'l modo de ser del país, es la mes enganyosa de las ilusions. Qui no fa lo menos, poch farà lo mes. Qui no té voluntat per votar, menos la tindrà per batre. A qui li pesi una candidatura, molt mes encare li pesarà un fusell.

Y pel contrari: exercitantse en las lluytas del sufragi, adquirirá valor, resolució y entusiasme per emprendre las de la revolució. Quan no altra cosa, conseguiria formar y constituhir un núcleo organiat. Y si avuy per demá sortís un home de prestigi y de poder, un nou general Prim, per exemple, que encare no 's divisa, pero que las exigencias nacionals y la salvació suprema de las llibertats públicas poden engendrar: si aquest home estigués disposat á fer un va-y-tot, sabria á lo menos á quí dirigirse y en quí apoyarse pel bon éxit de la seva redemptora empresa.

Mentres que avuy....

P. K.

BYA, días enrera, un telegrama de Madrid:

«S' assegura que 'l Tribunal Suprém acordará la revisió del procés de Montjuich.»

¿Será veritat?

Ho siga ó no ho siga, estém segurs que 'ls diputats republicans

portarán aquest assumpto al Congrés, sostenint ab gran energia la necessitat de que 's fassa prompta y eficaz justicia. Los dignes representants de Barcelona, senyors Salmerón, Sol y Ortega y Junoy demostrarán en aquest punt y en molts altres, que las sevas aspiracions están fonduament arreladas en la conciencia del poble, que ve reclamant la revisió del procés de Montjuich y 'l cástich immediat dels que resultin culpables dels martiris, per medi dels quals sembla que van arrancarse determinadas confessions.

Y aixís veurán els ilusos, si al apelar als medis parlamentaris en defensa de una idea justa, resulta nociu ó beneficiós á la causa del poble.

Los catalanistas á Vilafranca del Panadés, després de tantas ponderacions no van treure tan sols ni la meytat dels vots que va obtenir el candidat cuner, protegit pel govern.

Ja que de Vilafranca 's tracta, parlémlos ab franquesa.

Un' altra vegada que intentin lluytar, presénten se ab mes franquesa: diguin lo que pensan sobre qüestions com la llibertat religiosa y algunas otras que figuran en lo credo republicá. Y si en tots los punts pensan com los nostres correligionaris, podrán aspirar á obtenir lo seu apoyo, s' entén: dat cas que 'ls republicans no presentin candidat propi, y 's trobin ells en situació de ser plats de segona taula.

Las ambigüetats portan als fracassos pel camí dret. Y 'ls fracassos, vaja, fan de molt mal pahir, quan s' han fet certas baladronadas.

Y per acabar: després de la lliadó rebuda, procurin los catalanistas, en lo successiu, ser mes bons minyons... y tenir una mica mes de modos, que la bona criansa no fa nosa á ningú.

Gran part de la última senmana va passarse contemplant núvols negres y amenassadors pel cantó dels Estats Units. ¡Quina manera de fer patir á la gent nerviosa!...

Que la guerra es imminent. Que 'ls yankees parteixen de la falsa suposició de que 'l Maine va ser volat expressament pels espanyols per medi de un torpedo, y que de aixó 'n pendrán peu per rompre las hostilitats contra Espanya.

Aixó es lo que 's deya... y la bolsa vinga arronsarse, y tothom preveyent ja una nova calamitat.

Pero de repent, quan se va veure que lo del Maine no era una base prou sólida, per arrastrar á dos nacions á agarbonarse, 's va buscar un altre motiu per arribar als mateixos resultats.

Y 's va dir que l' oncle Sam, está tant resolt á intervenir en la qüestió de Cuba portant socorros als reconcentrats, que si 'l govern espanyol s' hi arribava á oposar, ja la teníam armada.

Lo dilema era terrible: ó ficarse á Cuba ab una excusa de carácter humanitari, ó entrarhi á canonadas.

Y ja tenim que l' excitació va anar en augment, y que la bolsa torná á baixar com si rodolés per la pendent de un precipici.

Quan vels'hi aquí que un dematí 'ns llevém y resulta que tot aixó no ha sigut res.

Los yankees, per lo vist, son molt aficionats á n' aquesta classe de brometas. Cridan, bravatejan, se desganayan; pero al últim se 'ls asseca 'l ganyot, y alsa, vinga un bon trago de whisky ó de ging. Mentres beuen, se calman; pero una vegada 's posar xirlis, ja tornan á baladrejar y á escupir pels ullals.

Aquesta comedia fa massa temps que dura, y no hi ha que ferne cas.

Per lo tant, si volen alguna cosa, que vinguin, y 'ls hi traurém los mals esperits del cos.

Las infamias que ha comés lo govern ab los socialistas de Bilbao que lluytavan en las últimas elecciones, no tenen fi ni compte. No bastava 'l diner dels capitalistas per comprar vots y corrompre conciencias, que siguió menester la intervenció oficial per perseguir als interventors que podian evitar las tupinadas, tancarlos á la presó, y posar pres també al Sr. Perezagua, qu' era un dels candidats. Sols aixis, ab l' us de medis de tan mala lley, ha sigut possible contrarrestar la formidable empremta de las classes obreras viscahinas.

Ab tal motiu, l' excitació en tot lo país es formidable, y no será difícil que á la fi esclati en un pavorós conflicte que afecti al treball de las minas, resolguent-se en una huelga general.

Alguna cosa mes succehiria, si 'ls obrers de tot Espanya emplehessin en la defensa de sos drets polítics lo mateix ardor que han desplegat los socialistas de Bilbao.

Ja no sería una huelga de treball la que 'n sortiria, sino una verdadera revolució.

Y en últim terme, qui 's veuria obligat á declarar-se en huelga, serían sens dupte las pandillas monárquicas, autoras de tan vituperables procediments. Ellas... y alguna cosa mes.

En lo districte de Figueras, la candidatura de 'n Pi y Margall ha sigut combatuda á forsa de bitllets de banch.

Pobles hi ha hagut ahont lo nunci ha pregonat pels carrers, que 'ls vots á favor del candidat monárquich se pagarian á cinch y á deu duros cada un. Actas s' han extés en las quals hi apareixen mes vots emesos, qu' electors inscrits en las listas oficiales.

Tot aixó pot donar lloch á procediments contra 'ls autors de semblants delictes. No desisteixin los bons republicans ampurdanesos d' entaularlos, y mereixerán bé de la patria, avuy mes que may necessitada de grans exemples de civisme.

Que vegin los suicidas partidaris del retraiment, que mentres lo séu sistema conduheix á l' anulació de tots los esforços, la lluyta electoral portada fins á sas últimas conseqüencias es una font perenne de saludables energías.

CARTAS DE FORA.—Guisona.—Un parell de predicaires, després de ben atracarse en la taula de l' home negre, pujaren al reducto místich, desfogantse contra l' honrat ciutadá y cafeté D. Joan Ferré, representant de la CAMPANA DE GRACIA en aquesta vila. Contra ell y contra 'l digne professor D. David Martínez van vomitar tota mena de inconveniencias, impropias del lloch sagrat ahont sigueren pronunciadas, y de las máximas evangélicas. Demostració evident de que ni en l' época de Quaresma saben guardar la deguda continencia. A la taula s' atipan com llops: en cambi á la trona dejunan de bona educació.

Manresa.—Prengui nota, Sr. Director, del següent fet rigurosament históric. Una dona bastant fanática aná á buscar la butlla dihent al capellá recaudador que no 'n volia mes que una per ella: que 'l seu marit no estava per butllas, y que si sabia que n' havia prés per ell, la renyaria. Al sentir aixó l' ensotanat, li respongué que las comprés, y que si tenia por que 'l seu marit las hi descubris ja podíesqueixarlas, que ab tal que las pagués servirían del mateix modo.—De manera que ara ja no cal dir que l' intenció basta, sino que la qüestió son quartos.

Sitjes.—No pot figur. rse quin enfutismament s' ha apoderat del pastor de la llana, al veure que una companyia de joves aficionados tenen lo propósit de donar una representació del drama sacro Passió y Mort de N. Sr. Jesucrist, destinant los productos de la funció als pobres Encingranyat á la trona com un mambis á la manigua, no vulguin saber lo que ha dit dels que pretenen portar á terme un' obra laudable de caritat. Y no content ab aixó ha remogut totas las sevas influencias que per fortuna son molt escasas, perque dels rampelluts y dels homes de mal geni la gent ne fuig, al sant y caritatiu objecte de privar als pobres de un bon ausili. Pero com de costum lo tret li ha sortit per la culata, y cregui que 'l teatro resulta massa xich, per atendre la demanadissa de localitats. Los pobres que resultin favorecuts podrán perdonarli la mala intenció, en gracia á la propaganda que ha fet per l' éxit de la funció que s' donará sens falta demá diumenje.

LA CONFESSIÓ

Lo penitent se tira als peus del confessor y comensa á donarse cops al pit... procurant ferse tot lo menos mal possible.

—¿Vens á fer bugada de la teva conciencia?—li pregunta 'l sacerdot, ensumant un polvo.

—Si pare,—contesta l' altre,—y enllesteixi que vaig depressa.

—Hola!—fa 'l confessor, vocat per l' actitut del penitent y mirántsel ab certa curiositat:—me sembla que aquesta cara... aquesta cara jo l' he vista en algun altre puesto... ¿Cóm te dius?

—Sagasta.

—¡Ah! Vet' aquí... T' hi vist á LA CAMPANA DE GRACIA... Ja deya jo!... Tens aquesta fisonomia tan característica y tan... ¿Es á dir que vens á confessarte?

—Si, pare; y cregui que si hagués pogut figurarme que m' havia de topar ab un confessor tan cansoner m' hauria entés ab en Capdepón, qu' es capás d' absoldre hasta als que van assotar á Cristo.

—No 't sulfuris, home!—replica 'l capellá, formalisants'hi—no sembla sino que tú no hagis may fet esperar á ningú... Ves dihent.—

Don Práxedes recapacita durant breus instants y comensa á dir:

—M' acuso, pare, de que soch molt tonto.

—Y aixó ¿per qué?

—Perque poguentme estar tranquilament á casa, tinch la patxorra de resignarme á soportar el poder, que cregui pare, qu' es avuy una carga pesadíssima.

—¿Pesadíssima?

—Y potser me quedo curt; potser més que pesada es inaguantable.

—¿Per quina causa?

—Per trenta mil. Calculi vosté mateix: el problema económic, el problema de Cuba, el problema de Filipinas, el problema social...

—Si, vaja, una verdadera aritmética; la mar de problemas... ¿Y qué?

—¿Cóm y qué? ¿Per ventura, dada la meva posició, no sería més cómodo rentármén las mans y dir que ab aquests líos jo no m' hi fico?

—¡Es clar que sería més cómodo!... Com també ho sería pel bombero, que 'l día que 's cala foch, en lloch d' anar á apagarlo, se 'n pogués anar patriarcalment á dormir!...

—Pero...

—Si senyor; pero cabalment als bomberos els tenim per aixó, per quan hi ha un incendi. Si no hi hagués d' haver may foch... ¿per qué 'ls necessitariam els bomberos?

—Pare, es molt cruel!...

—No, fill, soch molt just y prou. Vull únicament desfer la llegenda que 't converteix en un personatge semi-heróych y extraordinari. La teva abnegació... lo teu desinterés... ¡romansos!... ¡Tindria gracia que ara que estém plens de conflictes, que si molt convé, de lluny ó de prop, tú has ocasionat, vinguessis dihent que no estás per amohinos y que aixó no es cosa teva!...

—En Sagasia baixa 'l cap, si no convensut, acorralat y segueix dihent:

—M' acuso de que cap á mas vellesas m' he convertit en baldufa...

—¿De qui?

—Dels Estats-Units; me fan ballar de totas las maneras imaginables. Lo ball de l' explosió intencionada; lo ball dels reconcentrats; lo ball del armistici...

—¿Per qué no ballas el ball de bastons al menos? Potser

ballant, ballant, tendrias ocasió d' arriarlos alguna garrotada.

—¡Que volén ferhi!... Las circunstancias!... M' acuso igualment de que no tinch un céntim.

—¡Fuig!... ¿D' aixó 'n dius pecat? ¡Si aixó passa á qualsevol!... ¿Qui es el que te un céntim avuy?

—Bueno: m' acuso també de que 'l galimatias de Cuba no sé cóm desenredarlo.

—¿Qué més?

—M' acuso de que en las últimas elecciones hi he fet bastanta trampa.

—Ves dihent.

—M' acuso de que preocupat ab la guerra d' Ultramar, deixo qu' Espanya 's converteixi en una verdadera olla de grills.

—Continúa.

—Y finalment m' acuso de que 'n Gamazo m' reventa, en Maura m' indigna... y en Vega Armijo m' fa lo que podria fer-me una proporcionada barreja de Maura y Gamazo.

—Tot aixó, amich Práxedes, no te gran importancia; pero ab tot... no puch absoldret.

—¿De veras?

—Tal com sona: una conciencia com la teva no 's neteja ab l' absolució.

—Y pues!

—Perque quedi una mica bé... s' ha de rentar precisament ab sal fumant...

FANTÁSTICH.

L' AGIOTISTA

I

—Anémhi!... 'l día 's presenta sumament embolicat y crech que si opero ab trassa hi haurá no poch que parlar. Mos ajudants tenen ordre d' aná escampant pel mercat dos ó tres malas noticias, adornadas ab detalls de género terrorífich. Tots els meus correspondents m' enviarán partes ben tristos, que acabarán de sembrar l' espant entre la gent tímida. De Madrid m' avisarán que 'l ministeri tremola y en Sagasta está malalt. De París hi dit que 'm dignin que 'l govern francés ha dat carta blanca al Nort-América perque 'ns pugui fer ballar del modo que li acomodi. A Londres els he manat que 'm comuniquin que 'l Times está á punt de publicar un article furibundo sobre 'ls assumptos cubans, posant als soldats d' Espanya á las potas dels caballs.

Nó, en quant á parar rateras, no crech jo que hi hagi pas qui ho maneji ab més salero. Y avuy, ab la pór que hi ha, ¡es tan fácil moure gresca y fer corre als espantats, obligantlos á qué 's fiquin á la garjola!... Veyám, veyám si la martingala donará bon resultat.

II

Aixó pinta bé. 'ls meus socis han comensat ja á escampar las noticias convingudas, y, pel que veig, han causat l' efecte que presumia. Ala!... A darhi un cop de má, y molt será que aquests mansos deixin d' empassarse l' am.

—¿Que qué hi ha? Que aixó s' enfonza.

• Acabo d' averiguar que un cónsul del Nort-América ha sigut assassinat, no sé si á la propia Habana ó á Cárdenas. Estém mals.

• ¿Parte de Madrid?... ¡Dimontri!

• Tot en baixa: quates, Banch, Exterior, Tabacalera...

• ¿Un de París?... Endavant

• ¡aixó ja es el acabós!

• ¿Y un de Londres?... ¡Oh! Demá

• lo més alt estaré á zero...

• No hi ha remey... ¡Som al krac!

Bueno: ja tenim la cassa aturdida; ara já cridar!

• ¡French! ¡Fet!... ¡Sis milions á trenta!...

• ¡A vintinou!... ¡Vench!... ¡Ja está!

• ¡Quinas caras! ¡quinas fatxas!

Aixó no son sers humans; aixó son fieras rabiosas resoltas á devorar ans que morir devoradas...

• ¡Pobrets! Estéu despistats y quan més penséu salvarvos més us anéu enredant.

• ¡Movéuvos, donéu brivadas, alséu los punys!... Tot en va: l' impuls que ha adquirit la bola no us canséu, no 'l perdrá pas.

III

Lo pánich ha sigut serio; lo camp ha quedat sembrat

de cadavres... ¡Qué m' importa!
Ni la guerra ni la pau
m' interessan gens ni mica...
¡Mentres un al cap-de-vall
toqui bonas diferencias!
Tan nutritiva es la sanch
d' un yankee com d' un dels nostres:
la qüestió es xuclar, ¡xuclar!...
A veure, contém. Dos... quatre...
¡Deu mil duros!... No va mal;
he suat, pero ¡qué diable!
el día s' ha aprofitat.

C. GUMÀ.

CARTA DE UN OBRER

Sr. ROCA Y ROCA.

Tinch lo gust de enviarli aquestas curtas ratllas per si vol publicarlas en el seu periòdich, puig aquestas servirán per desfer lo que deya *El Diluvio* 'l diluuns respecte a l' animació electoral.

San Andreu de Palomar. Molta animació va regnar en aquest ex-poble el día 21 ó siga el día de las eleccions; lo *Círcul Republicà* unich tot el día va estar molt concorregut per gent treballadora per mirar si constaven en las llistas, puig los reaccionaris per destorbar las eleccions els havian esborrat del cens electoral. Mes de 500 homes se van quedar sense votar per no constar a las llistas y als que hi estavan inscrits 'ls feyan pahir l' esmorzar fentlos anar a votar a colegis mitja hora lluny, de ahont per dret 'ls pertocava. Aquestas autoritats lliberals, sols de nom, no varen cumplir prou be 'l seu comés al inscriur 'ls ciutadans en las llistas del cens electoral puig que molts d' ells no hi constavan y com si fos fet exprés la majoria eran significats republicans. Mentres sigan solas las autoritats monárquicas en la confecció de las llistas del cens electoral com son prou aptes per tota clase de embusteries, may las llistas sortiran com deuria sortir ab l' inscripció de tots los ciutadans als quals els hi correspon lo dret electoral.

Y com que *El Diluvio* deya que no hi havia animació, li podem fer constar lo contrari; 'l ex-poble de S. Andreu estava decidit a anar a la lluyta electoral com se veu pel número de vots que va obtenir nostre correligionari senyor Salmerón, y molts mes ne hauria obtingut encare a no ser per la causa referida.

Santa Eularia. Renyidíssimas foren las eleccions en aquesta petita secció a causa de las grans corriolas que va untar 'l home de palla Sr. Sedó y 'l altre, perque s' hi contan alguns partidaris del rey de las húngaras, com se veu en el escrutini següent: Candidatura republicana del Sr Salmerón, 37 vots; candidatura de oli de 'n Sedó, 35; candidatura de arrel de mal vi 24, de 'n Borbón y Castellví ¡Honor als republicans de aquella petita barriada que varen tenir prou forsa per aguantar la pedregada reaccionaria!

S. Joan de Horta. Dignes de elogi son los republicans de aquest poble qu' encare que van tenir ajuda de alguns fusionistas, van apoyar ab gran entusiasm la candidatura del senyor Salmerón y no feren com molts que 'ls enganyan ab quartos, sino que derrotaren completament sobrepujantla de 302 vots a la candidatura de 'n Sedó, home que blasonant de tenir idees lliberals, fa viure als treballadors de casa seva en la mes espantosa inquisició.

NOTA. Aquestos datos no 'ls ha portat cap periòdich, pero no hi fa rés: respon d' ells S. S. S. q. b. s. m.

SAMUEL TORNER.

Sant Andreu 30 de Mars de 1898.

ORRE molt vàlida la noticia de que una poderosa entitat mercantil de Barcelona tracta de adquirir la iglesia de Betlém, haventse ofert a pagar lo terreno a rahó de 50 duros lo metro quadrat.

Si bé la seva proposició no ha sigut admesa, es molt probable que serveixi perfectament com a base de regateig per arribar a una inteligencia.

En qual cas succehirá lo que ja ha passat avants ab molts altrs iglesias de Barcelona, que han sigut venudas a particulars per fins merament mercantils.

Demostració evident de que si avants Jesucrist va expulsar als mercaders del temple, avuy son els mercaders els que n' expulsan a Deu.

Diu un telégrama de Madrid:

«Los republicans revolucionaris preparan un meeting y un manifest pera protestar contra 'ls republicans que han sortit ara diputats.»

Aixó es lo que s' ha de fer per acabar de donar gust als monárquichs.

Voldria que 'l Doctor Esquerdo declarés ab tota franquesa qui es mes boig: els seus pensionistas de Leganés ó 'ls seus correligionaris de Madrid.

Actualment en Woodford y en Sagasta están tractant no sé qué per posar fi a la tiratés de relacions entre 'ls Estats Units y Espanya.

Encare que las conferencias se portan ab gran reserva, casi pot assegurar-se que tot s' acabarà otorgant als yankees novas concesions, principalment de carácter aranzelari, quan no la possessió aprofitable de Cuba.

—¡Qué tenen els poch's quan tan grunyeixen?
—Que volen que tinguin?... Res... demanan calderada. Ja veuran com callan tan bon punt els omplin l' óbit.

Cau sense sentits un senyor pel carrer per efecte de una garrotada de traidor que li clava un transeunt.

Y aquest transeunt mateix se li acostava donant mostres de sentir per ell una viva compassió. L' alsa de terra, se 'l carrega a coll, y 'l porta a la casa de socorro. Pero avants de deixar-lo allí, dissimuladament li afana 'l rellotje y 'l portamonedas.

Y tot anantse'n exclama:—Ara 's convencerá tothom de que jo tinch un cor molt humanitari.

Dedico aquest senzill apòlech al poble yankee, que després d' encendre la guerra a Cuba, fa qüestió de humanitat lo dret que s' atribuix de anar a socorre a las víctimas de la guerra.

¡Tot aixó ab la caritativa idea d' escamotejar un rellotje, un porta-monedas, ó si pot una isla entera.

Son mes de dos y mes de tres els bisbes espanyols que han prohibit als seus feligresos apoyar als candidats lliberals en las eleccions últimament celebradas.

Sempre 's comensa aixís, per acabar de una manera molt mes acentuada. Primer se 'ls recomana que no vajan a votar candidats lliberals, y després se 'ls exigeix que agafin el trabuch y 's tirin a la montanya en defensa del rey de las húngaras.

Tot aixó sens perjudici de cobrar puntualment lo que tenen consignat en los presupuestos formats pels gubers lliberals.

¡Y vajan engreixant bisbes los lliberals insensats!...
¡Uy que n' hi ha d' unglas carlistas dessota dels guants morats!...

Los Estats Units, digan lo que vulgan, ambicionan la possessió de Cuba y farán tot lo imaginable per apoderarse'n.

Bó será, donchs, que visquem previnguts, y que a Cuba hi envihém forsa barcos, y fins els mossos de la Esquadra.

No perdi 'l govern de vista que 's tracta de un robo.

No sé si n' hi ha mes per riure que per indignarse davant de la comedia jugada per un senador de la terra dels tocinos, que després de pintar ab colors llampanats tots los horrors imaginables que suposa comesos a Cuba pels espanyols, va inclinar lo cap sobre 'l pupitre, posantse a plorar ab grans gemechs y no pocas extremituts.

La Càmara diuhen que 's va afectar profundament... perque, vaja, Deu nos en guard de una borratxera trista!...

Pero tractantse de un senador yankee tan sensible, es del cas exclamar:

—¡Malaguanyada puntada de peu al mitj del trasero, que llavoras pots'er hauria plorat de debó! ...

Si a la provincia de Girona, en tres de quals districtes, el de la Bisbal y 'l de Santa Coloma, se va entaular tan brava lluyta, contra 'ls excessos y brutalitats del caciquisme, va haverhi alguns republicans, que faltant a sos debers mes rudimentaris, van treballar en favor dels candidats monárquichs, será precís pendre una resolució definitiva, excluhintlos per sempre mes de tot tracte y relació ab los verdaders defensors de la causa republicana.

En lo nostre camp hi están de massa. Quédinse de una vegada a la sombra del roure, arplegant un que altre aglá dels que puguin caure. Se 'ls han ben guanyat. Pasturin.

Al meeting del retraiment efectuat pels revolucionaris de Madrid, no hi van assistir mes que unas quaranta personas.

Ara sí que podem dir que 'l republicanisme dels revolucionaris qu' están fent lo joch dels monárquichs se pot posar en quarantena.

SOLUCIONES

A L' INSERTAT EN L' ÚLTIM NUMERO

- 1.ª XARADA.—*Es-tu-fa.*
 - 2.ª ANAGRAMA.—*Fuig-Figa.*
 - 3.ª TRENCA-CLOSCAS.—*La pena de mort.*
 - 4.ª ROMBO.
- V
L L E T
L L I N A S
V E N D R E L L
T A R D O
S E O
L L

5.ª GEROGLIFICH.—*Per flors los jardins.*

Han endevinat totas las solucions los ciutadans Jaj Rigigigg, Pepet Panxeta, Tomás Figa y Nicodemus; n' han endevinadas 4 Martín Gala, Un Romancero y Pau Pinyol; 3 Sisket Farré; 2, J. M. y Sala; y 1 no més, Un Pèrit Mecánich, y F. Fuster y B.

XARADA

—Sexta-quatre-tres, memorias quarta tersa Paca.

—¡Ahont

l' has vista?

—Sis tersa dugas-tres quarta primera Roch, ab lo seu promés.

—¡Promesa

ella?

—¡No hu sabias?

—No.

—Donchs, creumé, n' es; y ab un jove que a més de teni un bon dos-tres-cinch, te una gran Total invers-ter's carrer del Bot.

J. MÀS ABRIL.

ANAGRAMA

Lo Total va enviá un tot al seu cosinet Marsal dihentli que estava molt mal lo seu amich Pep Cabot.

PEPET DE L' ALA.

TRENCA-CLOSCAS

A B. ROBLEDO Y SOLER.
LOTERO
TONA

Formar ab aquestas lletras degudament combinadas lo titul de una aplaudida comedia catalana en tres actes y 'l nom y apellido del seu autor.

L' HOME DELS NASSOS.

TERS DE SILABAS

•••••
•••••
•••••

Primera ratlla vertical y horisontal: prenda de vestir.—Segona: nom de dona.—Tercera: auccell.

UN CATALANISTA.

GEROGLIFICH

L O P .

A

GR fa I I

EMILIO SUÑÉ.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR

Ciutadans Barbé Vilafranquí, M. Vicente, S. B. (a) Pillín, F. Fuster B., Pica-Rochs, Un Pèrit Mecánich, Ocsicnarf Sasac, Mateu Valmés, Artagnan, Pepet Mallarenga, Narcís del Toro, Ali-Vello-Xilef, y Pepet Panxeta:—Lo que ens envian aquesta setmana no fa per casa.

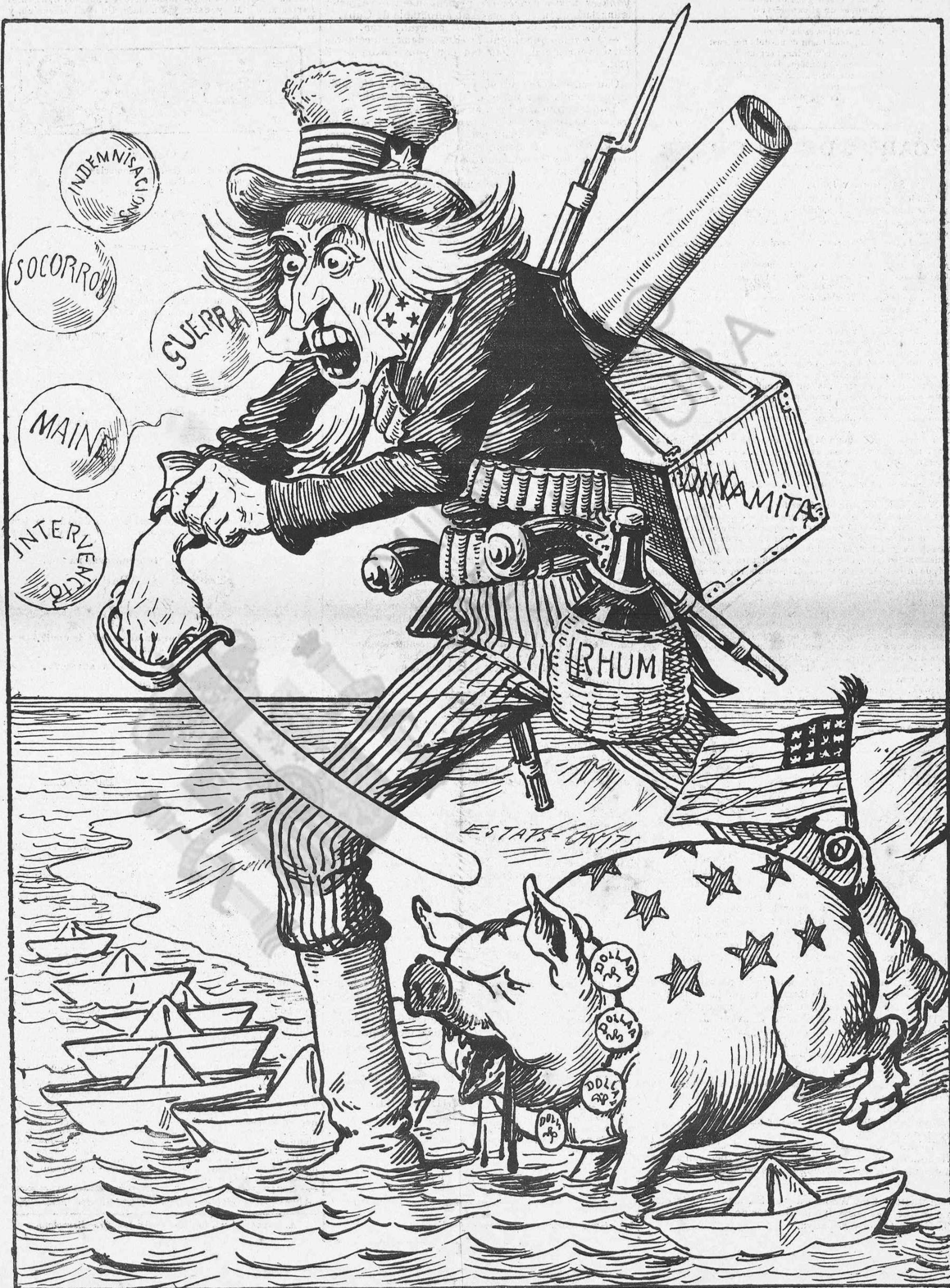
Ciutadans J. M. y Sala, Sisket Farré, T. de nit, Sisket D. Palla, Gonnella poètic, Tap de goma, Joanet Novell, Martín Gala, Joan Aubert Manén, Antonet Roca y C., Melón cansado, J. Torrent y M., Adrià Graciós, y J. Mallen:—Inser taron alguna cosa de lo que 'ns envian.

Ciutada T. Algueró (Tortosa): Ara que sabem la població, no disposém de la carta que per no venir en regla, va anar al cove. Per lo tant mes valdrá deixarho correr.—*Petit Patriarca:* La noticia que 'ns comunica no te prou interés.—*Noy de 'n Nara:* Ni 'ls versos ni la xicoteta fan per casa.—*Arcadi Priu:* En la composició hi ha molts versos mal acentuats.—*Escolar:* Lo que 'ns envia es fluix.—*Joseph Junc ó Inuc* (no ho enteném prou bé): No sabem de lo que 's parla: per lo tant si no s' explica millor; mal podrém dirli res de unas cartas que no las haurém rebudas desde 'l moment que no las hem contestadas.—*Barretina:* Cap de las tres composicions fa per casa.—*C. Galimany:* No 'ns fa 'l pes.—*F. Llen is:* La seva composició va arribar tart pera poder ser insertada en lo número anterior.—*Follet:* Va molt bé y mil gracias.—*Amadeo Doria:* Lo mateix li dihém.—*Quimet:* Idem, idem. a vosté.—*L' Avi Riera:* Si corretjis alguns versos mal acentuats aniria al pel.—*Lluís G. Salvador:* Las dos composicions ens semblan un bon xich extranyas per no dir extravagants.—*Fabo:* Y la de vosté molt incorrecta, y desprovehida de aquell garbo y facilitat qu' exigeix el género festiu.—*R. Campins:* De lo que 'ns diu respecte als cómichs, no podem parlarne: dels trenca-caps n' aprofitarem algun.—*M. Carbó de Alsina:* La composició es fluixa.—*Joseph de Vilostre:* Idem.—*Statinj:* La de vosté va bé: respecte a las preguntas que 'ns fa sobre composicions anteriorment enviadas, de moment no podem contestar.—*J. Arramangart:* Procuraré fernos eco de sas justas reclamacions.

ANTONI LOPEZ, editor. Rambla del Mitj, 20

A. López Robert, impresor.—Asalto, 65.—Barcelona.

EL PAPU

—Ay que vinch... ay que vinch!...
 Ay que vinch!...
 Y no 's mou.

Y veyent que fá 'l burro,
 ja tothom li diu:—¡Prou!